

STEVO PRAVDIĆ – NAIL REDŽIĆ

16. SLAVONSKA

OMLADINSKA BRIGADA

JOŽE VLAHOVIĆ

BORBENI PUT
16.OMLADINSKE UDARNE BRIGADE
„JOŽE VLAHOVIČ“

RATNA PROŠLOST NAŠIH NARODA I NARODNOSTI

KNJIGA STO DEVEDESET TREĆA

MONOGRAFIJE
JEDINICA NOV I PO JUGOSLAVIJE
KNJIGA ČETRDESET DRUGA

UREĐIVAČKI ODBOR

Mirko JOVANOVIĆ, general-pukovnik (predsednik), Ali ŠUKRIJA, Risto
DZUNOV, Veljko MILADINOVIC, general-potpukovnik, Andro MILANO-
VIC, Joco TARABIC, general-potpukovnik, Fabijan TRGO, general-pot-
pukovnik, Metodije KOTEVSKI, general-potpukovnik, Viktor KUCAN,
pukovnik, Svetozar ORO, pukovnik, Mišo LEKOVIC, pukovnik, Ahmet
ĐONLAGIC, pukovnik, Avgust VRTAR, pukovnik, Radomir PETKOVIC,
pukovnik (glavni urednik)

UREDNIK

Dušan PEJANOVIC, potpukovnik

STRUČNI REDAKTOR

Milan KAVGIC, pukovnik

VOJNOIZDAVACKI ZAVOD

STEVO PRAVDIĆ I NAIL REDŽIĆ

16. SLAVONSKA
OMLADINSKA NOU BRIGADA
„JOŽE VLAHOVIĆ“

BEOGRAD 1976.

PREDGOVOR

Monografija 16. omladinske udarne brigade »Jože Vlahović« napisana je u sklopu općih napora na sređivanju građe iz NOR i težnje da se nikad ne zaborave svi oni hrabri borci, mladići i djevojke, koji teret rata iznesoše na svojim plećima.

Šesnaesta hrvatska omladinska udarna brigada ubraja se u red starijih brigada naše Narodnooslobodilačke vojske. Vojevala je ona hrabro i išla iz bure u buru 866 ratnih dana — širom Slavonije, Podravine, Moslavine, Bilogore, Hrvatskog zagorja, Žumberka, Pokuplja, Turopolja, Korduna, Banije i Slovenije. Težak je to bio i trnovit borbeni put, na kome je Omladinska prešla na hiljade i hiljade kilometara i svoj dug prema domovini ispunila časno i sa velikim žrtvama. Više od 1.000 po imenu »znanih« i na desetine, pa i stotine »neznanih« boraca i rukovodilaca Omladinske brigade izgubilo je živote po Hrvatskoj i Sloveniji. Ranjenih drugova i drugarica bilo je bar dva puta više. Samo u 1945. godini, preko 600 njenih boraca i rukovodilaca »zaustavilo« je neprijateljske kuršume. A bili su to većinom mladi borci — mladići i djevojke koji do tada nisu ni osjetili svu radost života.

Za naročite zasluge u borbi protiv neprijatelja, za oslobođenje, širenje bratstva i jedinstva i moralno-političkog jedinstva narodne vojske i naroda, Šesnaesta je odlikovana:

Ordenom narodnog oslobođenja;
Ordenom bratstva i jedinstva; i

Ordenom zasluga za narod sa zlatnom zvijezdom.

Zbog izuzetne lične i rukovodilačke hrabrosti, iz Omladinske brigade su za narodne heroje Jugoslavije proglašeni:

Rade Knežević Tihi, prvi komandant brigade;

Marijan Czietsković, prvi politički komesar brigade;

Đuro Dulić, prvi zamjenik komandanta i drugi po redu komandant brigade;

Dušan Čorković, Čoka, komandant brigade poslije njenog povratka sa Žumberka;

Stojan Komljenović Čoka, komandant 1. bataljona, poginuo veljače 1943. godine u borbi za Viroviticu; i

Dinko Šurkalo, komandant 3. bataljona u vrijeme boravka brigade na Žumberku.

Osim ovih najistaknutijih, u Omladinskoj brigadi je bilo još mnogo junaka kojima pripadaju hvala i slava, a gotovo i nema preživjelog borca čije grudi ne krasi ratna odlikovanja.

Time su naši narodi odali priznanje ne samo brigadi kao jedinici, nego i svakom njenom palom i preživjelom borcu i rukovodiocu lično.

.

Poglavlja i odjeljci u knjizi dati su ovisno o borbi, kretanju i djelovanju brigade. Inače, na njenom borbenom putu ističu se ova tri razdoblja:

- od formiranja do odlaska na Žumberak;
- borba na Žumberku, Pokuplju, Kordunu i Baniji;
- povratak u Slavoniju i borbe do kraja rata.

Naziv Omladinska brigada »Jože Vlahović« dobila je 29. lipnja 1943. godine i nosila ga je do kraja rata.

U borbama koje je vodila imala je Omladinska brigada puno uspjeha. No, bilo je i iskušenja i teških dana zavisno od mjesta, uloge i uvjeta u kojima je djelovala. U toj svjetlosti treba gledati i njen borbeni put, imajući uvijek u vidu ono što je najznačajnije — da je svoju moralnu snagu, svijest i spremnost da sve od sebe u borbi za slobodu, nacionalno i socijalno oslobođenje održala za

čitavo vrijeme rata, usprkos ogromnim žrtvama, teškoćama i neprilikama. A upravo ta moralna snaga, svijest i spremnost na žrtve za ostvarenje ciljeva narodnooslobodilačke borbe, bili su ono najvrijednije što je krasilo ne samo ovu, nego i sve druge naše brigade i njihove borce.

S obzirom na karakter knjige, a radi njene što veće objektivnosti, u izradi monografije korišteni su jedino zvanični ratni dokumenti brigade i štabova koji su joj bili pretpostavljeni.

Zato neka autorima monografije ne bude zamjereno to što nedostaju mnoge pojedinosti, imena i primjeri iz borbi koje je na svojoj bogatoj ratnoj stazi vodila, i neka to bude shvaćeno tako da je sve što je izloženo učinjeno s najboljom namjerom i željom da se istaknu najznačajnije činjenice za izučavanje naše ratne prošlosti i oživljavanje uspomena na ovu zaslužnu brigadu.

Sjećanja i kazivanja pojedinih njenih boraca uzimana su također u obzir kad god je to moglo obogatiti zvaničnu arhivsku građu i dokumentaciju. Posebna zahvalnost za pomoć ukazanu pri pregledu rukopisa i razjašnjavanju pojedinih događaja iznijetih u monografiji pripada general-potpukovniku Đuri Duliću, pukovniku Nikoli Vračareviću i drugovima koji su u tome svesrdno učestvovali, kao i recenzentu, redaktoru i Vojnoizdavačkom zavodu, koji su pridonijeli poboljšanju knjige.